

Thuiszitterspact regio Zuid-
Kennemerland en IJmond
ingande 1 januari 2021

Thuiszitterspact Zuid-Kennemerland en IJmond ingaande januari 2021

Inleiding

Op 13 juni 2016 ondertekenden de ministeries van OCW, VWS en V en J met de PO-Raad, VO-Raad en VNG een Landelijk Thuiszitterspact, waarin de gemeenschappelijke ambitie om thuiszitten terug te dringen en de thuiszittersperiode zo kort mogelijk te houden, verankerd is. Ook de partners in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond willen de thuiszittersaanpak intensiveren. In het Regionaal Thuiszitterspact Zuid-Kennemerland en IJmond zijn de doelstellingen van het Landelijk Pact verwerkt: Elke jongere die thuiszit krijgt in principe binnen drie maanden een passend aanbod aangeboden.

Elke jongere heeft immers recht op zich zo optimaal mogelijk te kunnen ontwikkelen en passend leer(werk)aanbod, zoals ook als grondbeginsel is vastgelegd in het Verdrag van de Rechten van het Kind. Dit kan gerealiseerd worden door onderwijs, leerwerktrajecten, werk en dagbestedingstrajecten; indien nodig kan hierbij extra ondersteuning en/of hulpverlening worden ingezet.

Professionals van scholen, gemeenten, jeugdhulp-/zorginstellingen en Samenwerkingsverbanden in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond bundelen hun krachten om te realiseren dat dit recht voor elke jongere in de regio in de praktijk gerealiseerd wordt. Preventieve en curatieve inspanningen vanuit onderwijs en gemeenten dienen passend te zijn om elke jongere de mogelijkheid te bieden zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen en hierdoor te laten participeren in de samenleving. Elke jongere die thuis zit, is er een teveel! In de uitvoering wordt al enige jaren gewerkt op basis van twee thuiszittersprotocollen die in Zuid-Kennemerland en IJmond van kracht zijn. Afspraak in de geldende thuiszittersprotocollen is het in beeld hebben van thuiszittende jongeren en het bieden van aanbod binnen een jaar.

Met dit Regionale Thuiszitterspact bekrachtigen de partners in de regio dat elke partij de verantwoordelijkheid heeft ervoor te zorgen dat elke jongere in de regio in principe binnen drie maanden een traject aangeboden krijgt dat nodig is, dat thuisnabij is en binnen de grenzen ligt van wat financieel mogelijk is.

Niet elke jongere is op elk moment in de schoolcarrière in staat volledig onderwijs te volgen. Soms is de gezamenlijke inzet van onderwijs en zorg onontbeerlijk om een jongere verder te helpen.

De gemeenten hebben hierbij een rol in:

- de uitvoering van de maatschappelijke zorgtaak en de signalerende en handhavende taak op basis van de Leerplichtwet;
- het bieden van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning op basis van de Jeugdwet met uitvoerende partners zoals CJG, zorgaanbieders en op basis van de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid de Jeugdgezondheidszorg(JGZ)/ GGD;
- het in samenwerking met scholen en Samenwerkingsverbanden bieden van onderwijs-zorgarrangementen.

De PO en VO schoolbesturen en de Samenwerkingsverbanden hebben de taak

- om elke leerling passend onderwijs te bieden;
- in voorkomende gevallen, in samenwerking met gemeenten en zorgaanbieders, onderwijs-zorgarrangementen te bieden.

Het MBO heeft een eigen verantwoordelijkheid om passend onderwijs te bieden. Dit thuiszittersprotocol is voor jongeren tot 18 jaar op het MBO eveneens van toepassing.

Thuiszitters

Thuiszittende leerlingen zijn door de rijksoverheid vanaf het schooljaar 2016-2017 als volgt gedefinieerd:

- Leer- of kwalificatieplichtige jongeren die zijn ingeschreven op een school en deze school *ongeoorloofd* vier weken of langer niet bezoeken;
- Leer- of kwalificatieplichtige jongeren die niet staan ingeschreven op een school en geen vrijstelling van de inschrijvingsverplichting hebben vanuit de leerplichtwet.

Alle partners, betrokken bij de aanpak van thuiszittende jongeren van 5 tot 18 jaar in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond onderschrijven onderstaande visie en doel en spreken op basis daarvan onderstaande ambities uit:

Visie

Er dient sprake te zijn van een passende gezamenlijke aanpak, die gebaseerd is op de ondersteuningsbehoefte van de jongere. Deze aanpak wordt in samenwerking met ouders gerealiseerd. De basis voor deze gezamenlijkheid ligt in het kernteam (Zuid-Kennemerland) en in het jeugdteam (IJmond), waarin CJG coaches, JGZ/GGD, Schoolmaatschappelijk werk, samenwerkingsverbanden en leerplicht (gaan) samenwerken.

Voor elke jongere, bij wie deelname aan het onderwijs belemmerd is, wordt dan ook in gezamenlijkheid een plan gemaakt voor het realiseren van zijn/haar ontplooiingskansen. Iedere partner draagt door een oplossingsgerichte aanpak bij aan de realisatie van dit plan, dat kan bestaan uit onderwijs, zorg en/of jeugdhulp.

Doel

Het gemeenschappelijk doel is dat geen enkele jongere langer dan drie maanden thuiszit zonder passend aanbod van onderwijs en/of hulpverlening/zorg;

Ambities

Vermindering aantal thuiszitters met 10%

Het gemeenschappelijk streven is het aantal thuiszittende leerlingen woonachtig in de regio eind 2024 te verminderen met 10% ten opzichte van het aantal thuiszitters in 2018-2019 (hierbij worden niet meegerekend de jongeren die in de overstap VO-MBO nog niet ingeschreven staan).

Zo vroeg mogelijk (preventief) handelen

Uitgangspunt is een preventieve aanpak om te voorkomen dat een leerling thuis komt te zitten. Het vroegtijdig signaleren van belemmeringen om het recht op ontplooiing van de jongere te realiseren is hierbij van belang. Het kan gaan om belemmeringen bij de jongere, in de school, in de thuissituatie, in het sociale netwerk of een combinatie van deze factoren. Om de knelpunten weg te nemen dient door alle partners adequaat te worden gehandeld.

Voorkomen van thuiszitten en elke jongere in beeld

Een voorwaarde om elke jongere tijdig en goed te kunnen begeleiden en thuiszitten te voorkomen, is dat elke thuiszittende jongere vroegtijdig in beeld is bij alle partners.

Jongere centraal stellen

De individuele onderwijs-, opvoed-, ondersteunings- en zorgbehoeften staan centraal, niet het aanbod. Steeds moeten oplossingen worden gezocht vanuit het recht van de jongere op een passend leer(werk)aanbod.

Recht op zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen

Elke jongere heeft recht op zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen. Hierin staat centraal de behoefte die de jongere heeft.

Ouders vroegtijdig betrekken

De samenwerking met ouders en een heldere communicatie zijn cruciaal. Ouders zijn verantwoordelijk voor het welzijn, de veiligheid en de persoonlijke ontwikkeling van hun kind. Ouders betrekken als gelijkwaardige partners is een factor in de begeleiding van (dreigend) thuiszittende leerlingen.

Maatwerk creëren

Centraal staat het recht van een jongere om zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen. Het enige dat telt is dat elke jongere zich voorbereidt op een plek in de maatschappij. Dit betekent dat in het belang van de jongere zoveel mogelijk maatwerk moet worden geleverd op het gebied van onderwijs en zorg. Ook is het noodzakelijk combinaties van onderwijs en zorg te kunnen inzetten. Zo nodig kan hierbij van bestaande procedures worden afgeweken.

Zo weinig mogelijk vrijstellingen (artikel 5a Leerplichtwet) afgeven

Jongeren/ouders kunnen een vrijstelling op grond van artikel 5a Leerplichtwet op grond van lichamelijke of psychische omstandigheden aanvragen. Soms kan dit een (tijdelijke) oplossing zijn. Wel moet worden voorkomen dat deze vrijstelling wordt aangevraagd, omdat er geen passend aanbod beschikbaar is. Zo is dagbesteding onderdeel van een dekkend aanbod. Jongeren zijn dan geen thuiszitter.

Integraal aanbod (onderwijs, zorg, opvoeding) dat zoveel mogelijk thuisnabij is bewerkstelligen

Elke jongere van wie deelname aan het onderwijs wordt belemmerd, krijgt zo snel mogelijk en uiterlijk binnen drie maanden een integraal aanbod, passend bij de onderwijs-, ondersteunings- en zorgbehoeften van jongeren, ouders en het sociaal netwerk. Dit aanbod wordt opgesteld door de school in samenwerking met de jongeren en ouders en met andere partners uit het kern- of jeugdteam. Ook de inzet van aanwezige onderwijs-zorgarrangementen is hier relevant.

Samenwerking onderwijs-zorg verstevigen

Het aanbod aan leerling en ouders wordt binnen bestaande kaders thuisnabij en op school vormgegeven. Dit betekent, naast begeleiding voor jongere en ouders, ook een versterking van het handelen van professionals in de school door inzet van expertise vanuit jeugdhulp en zorg.

Doorzettingsmacht/casusregie regelen

Voor die situaties waarin het niet lukt om een oplossing te creëren om de jongere een passend aanbod te doen, wordt opgeschaald naar het managementniveau en indien nodig naar

bestuurlijk niveau. Zowel in het onderwijs als in het kader van de Jeugdwet is momenteel reeds een opschalingsmodel van kracht.

Wanneer de opschaling binnen onderwijs en/of jeugdhulp niet tot een resultaat leidt, komen partners van onderwijs en jeugdhulp op managementniveau samen in een multidisciplinair overleg om gezamenlijk een oplossing te vinden. Zodra het wetsvoorstel te komen tot één casusregisseur is aangenomen, zal dit worden uitgewerkt voor de regio, aansluitend bij de genoemde aanpak.

Financiering sluitend maken

Partners stellen alles in het werk om tot sluitende financiële afspraken te komen voor de inzet van onderwijs-jeugdhulp. Hierbij zetten zij zich in hun budgetten zoveel mogelijk gezamenlijk te benutten en waar mogelijk te ontschotten.

Totaal overzicht

Er wordt door de verschillende partners in de regio gestreefd naar het verkrijgen van een totaaloverzicht van ongeoorloofde verzuimers, zorgwekkend geoorloofde verzuimers en thuiszitters met het doel deze jongeren beter in beeld te krijgen en adequate acties te kunnen ondernemen.

Scholen, samenwerkingsverbanden PO en VO en leerplicht maken hierover in de uitvoering nadere afspraken en gaan daarbij uit van een actuele inventarisatie van hun *gemeenschappelijke* (on)geoorloofde verzuimers en thuiszitters.

Randvoorwaarden

Om tot een goede uitvoering van de ambities te komen is een aantal zaken voorwaardelijk:

-Heldere analyse van thuiszitters ten behoeve van de benodigde acties om de situatie rond de jongere te doorbreken;

-Goede afspraken ten aanzien van monitoring;

-De kernteams/jeugdteams op alle scholen versterken;

-VO en MBO bieden passend onderwijs aan hun leerlingen/studenten. Voor een regionaal dekkend aanbod worden in VSV verband nadere afspraken gemaakt.

Uitvoeringsagenda

Er wordt een uitvoeringsagenda door partners opgesteld, waarin de relevante thema's worden uitgewerkt.

Monitoring en bijeenkomst 2021

Vanaf januari 2021 wordt uitvoering gegeven aan dit Thuiszitterspact.

De uitvoering wordt structureel gemonitord door alle partners.

In het najaar 2021 wordt een bijeenkomst met alle partners georganiseerd.

Ondertekend december 2020

Wethouders Onderwijs

Wethouders Jeugd

Bestuurders Samenwerkingsverbanden PO

Bestuurders Samenwerkingsverbanden VO

Bestuurder MBO

Bestuurders PO scholen

Bestuurders VO scholen

Jeugdgezondheidszorg GGD Kennemerland

CJG